

Wera Blanke

KAEST 2010

Publike paroli

Personaj observoj kaj kelkaj proponoj

1. DISKUTO

2. PRELEGO

1. DISKUT-Kontribuo

- a) pripensu, kion diri
- b) ekstaru
- c) koncize, sed malrapide
- d) konsideru tempon
- e) parolu laŭte

1a) PRIPENSU, kion diri

Demando?

Komento?

Kritiko?

Scivolemo?

Mesaĝo? ...

Sinmontrado?

Antaŭ sinanonco,
enmense formulu esencon de
via interveno,
(eble notu skribe), sed ...

ne gluiĝu al preparita frazo!

Se vi devas atendi:

adaptu vian planitan intervenon al la
fluo de la diskuto:

- ne remaĉu jam diritan,
(ne enuigu la aŭskultantojn !)
- prefere rezignu pri via kontribuo

1b)

EKSTARU

- ne devigu la aliajn, serĉi vin en la amaso kaj tiel perdi komencon de via kontribuo
- esti vidata subtenas la aŭdon
(kaj postan kontakton!)
- via voĉo estos pli libera/forta, ol sidante
- la kapoj ĉirkaŭ vi ne povos ĝeni la
sonondojn el via buŝo

Se dezirate, diru komence vian
nomon/kongres-numeron!

1c) Parolu KONCIZE

Se post (enkonduka) prelego
la unua
“glacio estas rompita”, kutime multaj
volas ion kontribui.

Ĉiuj dankemas,
se vi formulas vian penson
klare, facile kompreneble kaj mallonge.

Tio ...

- subtenas la ideon, kiun vi volas lanĉi
- grandigas pozitivan impreson (pri vi)

Mallongaj frazoj, facile strukturitaj

- helpas komprenon
- evitas stumbladon

Koncentriĝu al la esenco –

sen longaj (historiaj, fakaj) detaloj, ne gravaj
por la nuna temo.

1d) Konsideru la TEMPON

Ĝenerale: ju pli konciza – des pli efika!

Se estas tempo-limigo (ekz. “3 min.”):

- respektu ĝin
- klopodu paroli malpli longe
(ĉiu plusa momento estas minuso por via sukceso!)

Tro-uzo de tempo reduktas la diskut-ŝancon por aliaj dezirantoj -

1e) Parolu LAŬTE!

Zorgu, ke ĉiuj komprene vin:

- prenu antaŭe sufiĉe da spiro
- streĉu vian voĉon adekvate
- uzu mikrofonon, se estas

(ne supertaksu vian kapablon!)

...

Se via loko estas en 1a/2a vico:

- ne babilu kun la podiuuloj,

sed

- direktiĝu al la tuta salono

Feblan voĉon trejnu!

.-.-.-.-.-.

2. PRELEGO

(leciono/omaĝo/festparolado/enkonduko, ...)

a) Ekstera aspekto

b) Gestoj

c) Mikrofono/teknikaĵoj

d) Paroli libere kun notoj

e) Prezenti
manuskripton

f) Atentu la tempon

g) Diskuto

h) Lingvo Esperanto

2a) EKSTERA ASPEKTO

Variu laŭ

- tipo de aranĝo
(sobra, solena, gaja ...)
- publiko
- landaj kutimoj

Maldecas: ...

Maldecas:

- bankostumo en solenaĵo
same kiel
- kravato en somera tendaro

Ĉe dubo: prefere formala

Vestaro estu tia, ke oni

ne rimarkas ĝin!

2b)

GESTOJ

akompanas, ordigas, ilustras la diratan

Ili estu

- sobraj aŭ emfazaj,
- viglaj aŭ trankvilaj ... sed
ĉiam **viaj** (ne “lernitaj”)

Evitu:

- ripetajn
 - superfluajn
 - mallertajn

Pripensu viajn gestojn, ne elpensu!

Grava decido: Stari? Sidi?

2c) MIKROFONO k.a.

Kontrolu la salonon antaŭ la aranĝo:

Podio? Pupitro? Tablo? Lumo? Akvo?

Mikrofono?

Se

- m. fiksita en stativo:

- adaptu ĝin al via alteco
- restu staranta malantaŭ ĝi,
(ne promenu!)
- ne parolu flanken

- m. mane portebla:

ebligas liberan moviĝon,

sed ...

sed:

- vi havas nur 2 manojn - por
- teni paperon,
- foliumi,
- gesti ...

(ne uzu mikrofonon kiel montrobastonon!)

Plej bone: “*mikroport*” k.a. (veste fiksita)

NE:

- krii,
- staru antaŭ laŭtparolilo,
- kovru vian vizaĝon!

Aliaj teknikaĵoj: Se por (scienca) prelego vi bezonas projekciilon, komputilon ktp.:
antaŭe kontrolu kaj elprovu!

2d) Paroli LIBERE kun notoj

postulas

-bonan regon de la lingvo

-plenan orientiĝon pri la temo

-disciplinon

kontraŭ tro forta propra entuziasmo (k.a. malvirtoj)

-senton pri pasanta tempo:

Nepre respektu donitan
tempokadron!

Lasu tempon por **diskuto!**

Dum preparo planu

ellaseblajn partojn:

Pli bone ne diri ĉion direblan, ol

- malobservi la tempolimon aŭ
- paroli tro rapide

Tamen - Paroli libere = PREFERINDA:

- pli vigla
- ebligas pli bonan kontakton kun publiko.

2e) Prezenti MANUSKRIPTOn

ne estas pli facila,

sed pli sekura:

- antaŭe kontrolebla daŭro

- rego de lingvo/ temo malpli grava

(eblas eĉ prezenti alies manuskripton)

Tamen:

Tamen:

ne simple “laŭtlegi”, sed:

- **antaŭe** “tra-labori”, por bone koni
- substreki akcentojn (gravaĵojn):
(ili bezonas voĉan emfazon)
- enkrampigi malgravaĵojn:
(ili permesas ioman rapidigon)

...

- plani paŭzojn:

- spir-paŭzojn

- “art-paŭzojn” (silento= stilrimedo)

- konsideri ellaseblajn partojn
(marki speciale)

- dume:**

- paroli laŭte,

- klare,

- malrapide!

2f) Atentu la TEMPOn

Konstruu prelegon tiel, ke vi povu

- paroli malrapide, klare, laŭte
- ellasi partojn laŭbezzone
- fini ĝustatempe
- lasi sufiĉan spacon por diskuto

Pripensu ke plej ofte tempo raras –
gvidantoj kaj publiko ĝojas pri ĉiu ŝparita
minuto.

2g) DISKUTO

Respondu al demando
klare kaj mallonge

(ne uzu demandon
por dua prelego!).

Se eble

- kolektu demandojn,
- ordigu ilin laŭ tem-
ligiteco,
- respondu resume

Dezirindas:

Diskut-gvidanto, kiu

- notas sinanoncojn
- vicigas ilin
- alvokas diskutontojn

Pripensu,

ke diskuto estas **grava parto** de
via tem-prezento

2h) Lingvo: ESPERANTO

Pripensu: Via Eo: Ne gepatra

Aŭskultantoj: Eĉ malpli

Do:

- uzu **simplan, norman** lingvaĵon
- evitu/klarigu **mallongigojn, terminojn, ..**
- certigu ĝustan **vortprovizon** por la temo

Ne tro rapidu!

Pripensu, ke via publiko venas el

- sama Eo-kulturo, sed
- plej diversaj naciaj/regionaj kulturoj

BONAN SUKCESON!

**Dankon
pro via
ATENTO!**

